

СТАНОВИЩЕ

по дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен ДОКТОР

с кандидат **Диман Христов Каранфилов**, докторант в докторска програма „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ (Финанси), област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.8. Икономика. С научен ръководител проф. **Стоян Проданов**, катедра „Финанси и кредит“, Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов.

Изготвил становището: доц. д-р **Валентин Иванов Милинов**, катедра „Финанси и кредит“, Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов, научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ (Финанси)

Относно: Дисертационен труд на тема „Усъвършенстване на фискалните техники при облагането с ДДС в България и Румъния“. Становището се представя съгласно Заповед на Ректора на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

I. Общо представяне на дисертационния труд

Представеният за изготвяне на становище дисертационен труд изследва една актуална тема, свързана с хармонизирането на европейското данъчно облагане и възможностите за оптимизиране на техники при облагане с ДДС в България и Румъния.

Дисертационният труд има иновативна структура от пет глави, разработена в обем от 178 страници с добър научен стил! Авторът демонстрира добро теоретичното познание като разкрива икономическата същност, историята и процесите на хармонизиране на данъчното облагане. Научният анализ на фискалните техники и методи за администриране на данъка, спомагат за извеждането на проблемите според европейския опит и добрите практики.

Представени са три публикации: студия, статия и доклад, които са напълно достатъчни за изпълнение на минималните национални изисквания за присъждане на ОНС „доктор“. Докторант Диман Христов Каранфилов, е проучил значителен обем научна литература, която включва 91 източника. Това показва задълбочената информираност на автора по изследваната от него тематика. В подкрепа на изложението в дисертационния труд са включени необходимия брой фигури – 12 бр. и таблици – 3 бр.

За *обект* на изследването са определени системите за облагане с данък добавена стойност в България и Румъния. *Предметът* обхваща конкретните фискални техники, процедури и механизми за контрол, чието усъвършенстване води до намаляване на измамите с ДДС и повишава приходите от Усъвършенстване на фискалните техники при облагането с ДДС в България и Румъния данъка в централните бюджети на България и Румъния. Специално внимание се отделя на електронните системи и съвременните технологични решения. Разглеждат се също така проблемите с данъчните измами и начините за тяхното преодоляване.

На тази основа за водеща *изследователска теза* се поставя доказването на потенциала за усъвършенстване на фискалните техники при облагането с ДДС в България и Румъния, базирано върху европейска хармонизация, национални тенденции и взаимен обмен на стоки, капитали и добри практики за превенция срещу данъчни измами.

Основната *цел* на настоящата дисертация е да анализират на фискалните техники по ДДС в двете съседки и членки на ЕС: България и Румъния. Търсят се възможности за усъвършенстване на българската система въз основа на успешния румънски опит. Изследването цели да предложи конкретни мерки за повишаване ефективността на администрирането. Важен аспект е намаляването на административната тежест за добросъвестните данъкоплатци.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Дисертационният труд има своя актуален, научен формат, пояснен с представените в текста фигури и таблици, за потвърждаване на авторовата теза и научните изводи. Коректно са цитирани използваните чужди литературни източници.

Автореферат е направен, съгласно изискванията за обем и съдържание като отразява най-съществените изследвания и научни приноси в дисертацията. Публикации на автора са свързани с темата на дисертацията.

III. Положителни страни на дисертационния труд

Дисертационния труд представлява самостоятелно, авторово изследване, което има своите задълбочени научни постижения. Най-съществените са :

1. Анализира рисковете при българо-румънските вътреобщностни доставки (ВОД), като се изследват и се идентифицира най-засегнатите отрасли и видове измами.
2. Прави се оценка на щетите за бюджетите и механизмите на злоупотребите като се анализира ефективността на съществуващите контролни мерки.

3. Формулират се конкретни препоръки за подобряване на превенцията и борбата с измамите.

IV. ВЪПРОСИ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Нямам съществени критични бележки и въпроси към дисертационен труд.

V. ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД И ЗАКЛЮЧЕНИЕ

На база на представеното от мен положително становище за научното изследване на докторант **Каранфилов** на тема „Усъвършенстване на фискалните техники при облагането с ДДС в България и Румъния“ потвърждавам, че то притежава своите актуални, задълбочени научни качества.

На тази основа, пред научното жури изразявам своята положителна оценка и гласувам с убеденост ЗА присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ (Финанси) на докторант **Диман Христов Каранфилов**, съгласно Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото приложение.

30.05.2026 г.

Изготвил становището:.....

(доц. д-р Валентин Милинов)